Parlament Europejski
2019-2024

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych
Przewodniczący

24.1.2024

Sz.P. Johan van Overtveldt
Przewodniczący
Komisja Budżetowa
BRUKSELA

Przedmiot: Opinia w formie pisma w sprawie wytycznych dotyczących budżetu na rok 2025 – sekcja III (2023/2220(BUI))

Szanowny Panie Przewodniczący!

W ramach procedury podanej w przedmiocie do Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwrócono się o wydanie opinii na użytek komisji, której Pan przewodniczy. Na posiedzeniu 30 listopada 2023 r. komisja podjęła decyzję o przedstawieniu tej opinii w formie pisma.

Na posiedzeniu 23 stycznia 2024 r. Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zbadała tę kwestię i przyjęła opinię w formie pisma sporządzonego pod przewodnictwem sprawozdawczyni komisji opiniodawczej EMPL Romany Tomc (PPE)[1]. Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych postanowiła zwrócić się do Komisji Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w sprawozdaniu przedstawionych poniżej wskazówek.

Z wyrazami szacunku

Dragoş Pîslaru

[1] W trakcie głosowania końcowego obecni byli: Dragoş Pîslaru (przewodniczący), Leila Chaibi (druga wiceprzewodnicząca), Romana Tomc (trzecia wiceprzewodnicząca i sprawozdawczyni komisji opiniodawczej), Katrin Langensiepen (czwarta wiceprzewodnicząca), Alex Agius Saliba, João Albuquerque, Atidzhe Alieva-Veli, Catherine Amalric, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Jordi Cañas, Özlem Demirel, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Cindy Franssen, Lina Gálvez Muñoz (zastępczyni Alicii Homs Ginel), Agnes Jongerius, Stelios Kympouropoulos, Miriam Lexmann, Sara Matthieu, Max Orville, Sandra Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Wolfram Pirchner, Jessica Polfjärd, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Monica Semedo, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský, Lucia Ďuriš Nicholsonová oraz Mohammed Chahim (zastępca Marca Angela), Paolo De Castro (zastępca Elisabetty Gualmini), Delara Burkhardt (zgodnie z art. 209 ust. 7 Regulaminu).

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę poniższych wskazówek.

1. Komisja EMPL przypomina Europejski filar praw socjalnych ogłoszony przez Radę Europejską, Parlament Europejski i Komisję Europejską w listopadzie 2017 r., Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych z 4 marca 2021 r. oraz Deklarację z Porto o sprawach społecznych przyjętą przez członków Rady Europejskiej 8 maja 2021 r.

2. Komisja EMPL podkreśla, że inwestycje w wysoki poziom zatrudnienia i tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy, podnoszenie i zmianę kwalifikacji, przeciwdziałanie bezrobociu, politykę włączenia społecznego, szybszą integrację na rynku pracy oraz oferowanie młodym ludziom wysokiej jakości i trwałych możliwości, przy jednoczesnym zachowaniu siły nabywczej, w szczególności dla grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, potrzebujących i defaworyzowanych, takich jak dzieci i młodzież, osoby żyjące w ubóstwie, bezrobotni, rodziny w całej ich różnorodności, osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, osoby ze środowisk migracyjnych i Romowie, a także przy wspieraniu publicznego budownictwa mieszkaniowego, poprawią poziom życia w UE. Komisja EMPL przypomina, że bezdomność dotyka coraz większą liczbę dorosłych i dzieci oraz że instytucje lokalne, regionalne, krajowe i europejskie muszą kontynuować działania, aby osiągnąć cel UE, jakim jest wyeliminowanie bezdomności do 2030 r.

3. Ponadto komisja przypomina o Planie działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych; ma on pomóc UE w osiągnięciu konkretnych celów do 2030 r., zakładających między innymi, że co najmniej 78 % osób w wieku od 20 do 64 lat będzie miało zatrudnienie, co roku co najmniej 60 % wszystkich dorosłych będzie uczestniczyło w szkoleniach oraz że liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zmniejszy się o co najmniej 15 mln, a w przypadku dzieci o 5 mln. Jednak nawet osiąganie tych celów staje się coraz trudniejsze w kontekście przewidywanego wzrostu ubóstwa i bezrobocia, chyba że podjęte zostaną konkretne wysiłki i zapewnione konkretne wsparcie w celu zmniejszenia presji wywieranej obecnie na systemy ochrony socjalnej oraz złagodzenia społecznych skutków kryzysu, udzielenia wsparcia uchodźcom i zapewnienia wszystkim godnych warunków życia, a także dostępu do wysokiej jakości podstawowych usług, takich jak opieka zdrowotna, edukacja i mieszkalnictwo.

4. Komisja EMPL przypomina, że EFS+ ma przyczynić się do wdrożenia Planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych, ale zwraca uwagę na fakt, że programowanie EFS+ zostało przyjęte przed obecnym kryzysem; kryzys ten wiąże się z wyższymi inwestycjami publicznymi i społecznymi, a przyjęte programowanie może nie zaspokoić obecnych potrzeb. Komisja EMPL wyraża zaniepokojenie bardzo ograniczonymi dostępnymi marginesami i nalega na zapewnienie priorytetowego traktowania wdrożenia Planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych i osiągnięcia celów deklaracji z Porto. W świetle wzrostu kosztów życia, a w szczególności cen żywności, podkreśla, że potrzebny jest zwiększony minimalny

przydział środków na działania z zakresu włączenia społecznego w nowym EFS+, a także dodatek do tych środków w wysokości 3 % na pomoc żywnościową i podstawową pomoc materialną dla osób najbardziej potrzebujących. Zachęca państwa członkowskie do przeznaczania na ten cel kwot większych niż minimum wymagane przez EFS.

5. Komisja EMPL podkreśla, że należy przeznaczyć odpowiednie środki na finansowanie i realizację Planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych przyjętego w Porto oraz na osiągnięcie najważniejszych celów określonych w deklaracji z Porto. Uważa, że należy zająć się różnicami społecznymi w zakresie warunków życia i pracy poprzez inwestycje społeczne w perspektywie średnio- i długoterminowej, a jednocześnie reagować na najpilniejsze potrzeby ludzi. Nalega, aby przepisy regulujące wykorzystanie funduszy unijnych zapewniały i wzmacniały zgodność z najwyższymi prawami socjalnymi i zasadami demokratycznymi, były zgodne z Europejskim filarem praw socjalnych, celami zrównoważonego rozwoju, Zielonym Ładem i prawami podstawowymi pracowników, oraz apeluje, aby przepisy umożliwiały wydatkowanie środków publicznych wyłącznie tym pracodawcom, którzy przestrzegają praw pracowniczych i mających zastosowanie warunków pracy. Apeluje ponadto, aby przepisy dotyczące zamówień publicznych i koncesji opierały się na skuteczniejszej warunkowości społecznej i były wspierane skutecznymi sankcjami. Wyraża jednak obawy, że zakres obecnych kryzysów i ich skutki będą wymagać zdecydowanej reakcji budżetowej w 2025 r. i w kolejnych latach; wzywa zatem Komisję do przedstawienia ambitnego budżetu na rok 2025.

6. Komisja EMPL uważa, że należy odpowiednio podejść do wykrywania ryzyka społecznego i uwzględniania różnych skutków w dziedzinie zatrudnienia oraz bezrobocia długotrwałego w poszczególnych branżach. W związku z tym wzywa Komisję do przedstawienia metodyki monitorowania wydatków na cele zrównoważonego rozwoju w budżecie socjalnym UE w oparciu o zasady Europejskiego filaru praw socjalnych oraz tablicę wskaźników społecznych i wskaźniki dobrostanu w celu pomiaru ogólnego wpływu różnych funduszy, instrumentów i narzędzi finansowanych w ramach WRF i NGEU.

7. Komisja EMPL uznaje za kluczowe ochronę i promowanie zasady wielojęzyczności, która przyczynia się do poprawy jakości demokratycznego uczestnictwa i przejrzystości. W związku z tym komisja podkreśla ponadto potrzebę wspierania strategii politycznych mających na celu zwiększenie uczestnictwa obywateli w całej Unii, w szczególności młodzieży, aby umożliwić obywatelom większe zaangażowanie w politykę Unii i przyjmowanie skuteczniejszych środków w ramach podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar.

8. Uważa ponadto, że w Instrumencie na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności należy sprecyzować, że co najmniej 30 % środków jest przeznaczone na inwestycje społeczne, aby wzmocnić systemy opieki społecznej i inwestować w bezpieczeństwo socjalne, dostęp do opieki zdrowotnej i edukacji, mieszkania w przystępnych celach, zatrudnienie, wymiar sprawiedliwości i usługi socjalne dla grup szczególnie wrażliwych.

9. Komisja EMPL przypomina również, że panujące trudne warunki wynikające z wysokiej inflacji w łańcuchu dostaw energii i surowców oraz liczne kryzysy obciążają

dostępne zasoby budżetowe Unii, które należy odpowiednio wykorzystać, aby skutecznie sprostać obecnym i przyszłym wyzwaniom w UE. Trwające kryzysy negatywnie wpływają na sytuację społeczno-gospodarczą UE, pogarszają warunki pracy i życia, a tym samym zagrażają zrównoważonemu wzrostowi gospodarczemu i zatrudnieniu. Budżet UE na 2025 r. musi skutecznie zaspokajać zmieniające się potrzeby, zwłaszcza w obliczu rosnącej inflacji, wzrostu cen mieszkań, żywności i energii, rosnącej podatności na zagrożenia, pogłębiających się nierówności społecznych i gospodarczych oraz eskalacji i pogłębiania się ubóstwa, w tym ubóstwa energetycznego, dotykającego najsłabsze grupy społeczne. Stagnacja płac w stosunku do inflacji zwiększa ryzyko zmniejszenia siły nabywczej pracowników, co może pogorszyć warunki życia i stan zdrowia psychicznego. Sytuacja ta jeszcze bardziej ograniczy możliwości polityki społecznej i automatycznych stabilizatorów, w tym krajowych systemów przeciwdziałania bezrobociu. Komisja EMPL uważa, że trzeba koniecznie podnieść płace, aby podtrzymać popyt wewnętrzny i wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu oraz ograniczyć wpływ podwójnego kryzysu na pracowników i gospodarstwa domowe.

10. Komisja EMPL ponawia swój apel o opracowanie uniwersalnej strategii walki z ubóstwem, zawierającej ambitne cele dotyczące ograniczenia ubóstwa i położenia kresu skrajnemu ubóstwu w Europie do 2030 r., zgodnie z zasadami Europejskiego filaru praw socjalnych i z uwzględnieniem celów zrównoważonego rozwoju.

11. Komisja EMPL podkreśla, że kobiety, zwłaszcza w kontekście kryzysów i wojny w Ukrainie, są narażone na zwiększone ryzyko w obszarze zatrudnienia i kwestii społecznych. Osiągnięcie celu w zakresie zatrudnienia określonego w deklaracji z Porto wymaga ambitnych celów krajowych dotyczących włączenia kobiet do siły roboczej poprzez tworzenie zachęt, budowanie infrastruktury społecznej oraz usuwanie barier i dyskryminacji. Komisja wzywa do włączenia budżetu uwzględniającego aspekt płci do głównego nurtu polityki, aby lepiej dostosować strategie polityczne i działania promujące równy udział i równe traktowanie kobiet na rynku pracy, oraz wzywa do ustanowienia kompleksowych systemów monitorowania i pomiaru przydziałów budżetowych uwzględniających aspekt płci, udziału kobiet w rynku pracy, dostępu do zatrudnienia oraz różnic w wynagrodzeniach i emeryturach.

12. Ponadto komisja EMPL wyraża zaniepokojenie wyższymi stopami bezrobocia młodzieży w UE w porównaniu z ogólnym bezrobociem. Wzywa państwa członkowskie i Komisję do priorytetowego traktowania walki z bezrobociem młodzieży poprzez wykorzystanie istniejących inicjatyw, takich jak Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) i gwarancja dla młodzieży. Komisja wzywa wszystkie państwa członkowskie do inwestowania w zatrudnienie młodzieży. Uznaje kluczową rolę, jaką kształcenie i szkolenie zawodowe oraz staże odgrywają w zapewnianiu wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych młodym ludziom wchodzącym na rynek pracy. Komisja podkreśla znaczenie inwestowania w ich jakość i atrakcyjność za pośrednictwem EFS+ i wzmocnionej gwarancji dla młodzieży, przy jednoczesnej poprawie warunków pracy i atrakcyjności stanowisk niższego szczebla. Wyraża zaniepokojenie niepewnością zatrudnienia na wczesnym etapie kariery ze względu na nadużycia w pracy, które osłabiają niezależność młodych ludzi, równowagę między życiem zawodowym a prywatnym oraz możliwość dostępu do mieszkań. Zauważa, że kobiety i młodzi pracownicy o niskim poziomie wykształcenia są bardziej narażeni na

niepewność zatrudnienia na wczesnym etapie kariery. Komisja EMPL uważa, że należy odpowiednio podejść do wykrywania ryzyka społecznego i uwzględniania różnych skutków w dziedzinie zatrudnienia oraz bezrobocia długotrwałego w poszczególnych branżach.

13. Komisja EMPL uważa, że należy odpowiednio podejść do wykrywania ryzyka społecznego i uwzględniania różnych skutków w dziedzinie zatrudnienia oraz bezrobocia długotrwałego w poszczególnych branżach i sektorach poprzez szkolenia, przekwalifikowanie i podnoszenie kwalifikacji oraz tworzenie atrakcyjnych, wysokiej jakości miejsc pracy dostępnych dla wszystkich zgodnie z celami transformacji ekologicznej i cyfrowej. Takie środki mogłyby pomóc przezwyciężyć różnice strukturalne między regionami i pomóc rozwiązać problem drenażu mózgów oraz nierówności społecznych, w tym nierówności między kobietami i mężczyznami.

14. W 2022 r. 24,7 % dzieci w UE doświadczyło ubóstwa lub wykluczenia społecznego. Komisja zauważa, że wskaźnik ubóstwa dzieci ponownie rośnie, i jest zaniepokojona pogorszeniem się ich sytuacji w nadchodzących latach. Komisja i państwa członkowskie powinny skutecznie wykorzystywać dostępne fundusze, takie jak EFS+, EFRR i InvestEU, a także REACTEU i RRF, w celu wyeliminowania ubóstwa dzieci; należy podkreślić znaczenie europejskiej gwarancji dla dzieci dla ochrony podstawowych praw i kluczowych usług, takich jak wysokiej jakości opieka zdrowotna, wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem oraz edukacja, skuteczny dostęp do zdrowego żywienia oraz odpowiednie warunki mieszkaniowe. Komisja apeluje o pilne zwiększenie finansowania europejskiej gwarancji dla dzieci przez przyznanie specjalnego budżetu w wysokości co najmniej 20 mld EUR. Ponadto apeluje w związku z tym do wszystkich państw członkowskich, nie tylko najbardziej dotkniętych ubóstwem dzieci, aby przeznaczyły co najmniej 5 % środków z EFS+ objętych zarządzaniem dzielonym na wspieranie działań w ramach europejskiej gwarancji dla dzieci.

15. UE stoi w obliczu wyzwań demograficznych związanych ze starzeniem się społeczeństwa ze względu na spadek współczynnika płodności i wydłużające się średnie trwanie życia. Komisja EMPL podkreśla bardzo negatywny wpływ niepewności gospodarczej na osoby starsze i zwraca uwagę na brak reakcji politycznych na skutki zmian demograficznych. Podkreśla, jak ważne jest inwestowanie w odpowiednie i przystępne cenowo mieszkania, wysokiej jakości publiczne placówki opieki oraz wystarczające usługi opieki i wsparcia poprzez rozwiązanie problemu niedoboru personelu infrastruktury krytycznej, w tym m.in. opiekunów i pracowników służby zdrowia. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje europejską strategię w dziedzinie opieki i apeluje o jej odpowiednie finansowanie w budżecie na 2025 r.

16. Komisja EMPL podkreśla znaczenie strategii politycznych i środków wspierających transformację na rynku pracy oraz potrzebę wzmocnienia konkurencyjności naszych gospodarek w kontekście transformacji ekologicznej i cyfrowej. W tym celu komisja EMPL podkreśla znaczenie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, który obejmuje podnoszenie i zmianę kwalifikacji, w tym szkolenie, pracowników dotkniętych kryzysem w wyznaczonych regionach we wszystkich państwach członkowskich, a także inne działania w dziedzinie edukacji i włączenia społecznego, w tym inwestycje w infrastrukturę na potrzeby ośrodków szkoleniowych oraz placówek

opieki nad dziećmi i osobami starszymi. Fundusz pomaga pracownikom dotkniętym zwolnieniami w korzystaniu z nowych możliwości zatrudnienia, a także zapewnia wszelkie odpowiednie formy wsparcia osobom poszukującym pracy, w tym pomoc w poszukiwaniu pracy i w ich aktywnej integracji na rynku pracy.

17. Komisja EMPL podkreśla, że europejski instrument tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE) okazał się skuteczny w walce z bezrobociem wynikającym z pandemii COVID-19. Ponadto wzywa Komisję do wykorzystania instrumentu SURE w celu wsparcia systemów krajowych, które – w przypadku gdy część UE doświadcza wstrząsu gospodarczego – mogą być tymczasowo wykorzystywane w celu ochrony zatrudnienia i utrzymania dochodów pracowników. Nalega, aby wszystkie krajowe i unijne środki nadzwyczajne, w szczególności te związane z ochroną zatrudnienia i rekompensatą dochodu, zostały utrzymane i były refinansowane tak długo, jak długo konsekwencje społeczno-ekonomiczne wojny będą miały nadal negatywny wpływ na rynek pracy, oraz do czasu pełnej odbudowy gospodarki i stabilizacji rynku pracy.

18. Należy zwrócić odpowiednią uwagę na wszystkich obywateli zagrożonych ubóstwem energetycznym, co stanowi poważne wyzwanie dla Unii. Społeczny Fundusz Klimatyczny ma na celu dopilnowanie, aby wybrane środki i inwestycje były szczególnie ukierunkowane na gospodarstwa domowe doświadczające ubóstwa energetycznego lub znajdujące się w trudnej sytuacji gospodarstwa domowe i mikroprzedsiębiorstwa oraz znajdujących się w trudnej sytuacji użytkowników transportu, co ma kluczowe znaczenie dla sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej. Komisja EMPL wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wykorzystały Społeczny Fundusz Klimatyczny i rozważyły opracowanie ekologicznych systemów ochrony socjalnej na szczeblu krajowym przy wsparciu UE w celu wzmocnienia odporności społecznej na skutki zmiany klimatu i degradacji środowiska poprzez zareagowanie na skutki uboczne, jakie ma polityka ekologiczna dla miejsc pracy i warunków życia, oraz w celu dopilnowania, aby społeczności odczuwające te skutki były w pełni przygotowane na nowy rynek pracy, a także zwraca uwagę, że systemy te powinny obejmować ochronę socjalną i zdrowotną, ochronę przed bezrobociem uzupełnianą aktywną polityką rynku pracy dla pracowników, programy robót publicznych zapewniające wsparcie pieniężne lub rzeczowe, przy jednoczesnym podnoszeniu umiejętności pracowników i zwiększaniu ich szans na zatrudnienie, świadczenia z pomocy społecznej wspierające bezpieczeństwo dochodów i żywności, systemy gwarancji zatrudnienia, a także szkolenia lub zmianę kwalifikacji zawodowych, rozwój umiejętności oraz systemy finansowania wspierające gospodarstwa domowe w podnoszeniu efektywności energetycznej domów w celu zwalczania ubóstwa energetycznego.

19. Komisja EMPL opowiada się za polityką rodzinną i polityką społeczną, które umożliwiają dzieciom lepszy start w życiu i zapewniają wszystkim pracownikom równowagę między życiem zawodowym a prywatnym. Jest to szczególnie ważne dla opiekunów i rodziców, zwłaszcza kobiet, których uczestnictwo w rynku pracy musi być zapewnione. Komisja EMPL podkreśla znaczenie odpowiednio płatnych urlopów macierzyńskich, ojcowskich, rodzicielskich i opiekuńczych oraz polityki karmienia piersią, a także zachęca do elastycznej organizacji pracy na zasadzie dobrowolności, co obejmuje telepracę oraz dostosowanie godzin i harmonogramów pracy w celu lepszego

godzenia pracy z życiem osobistym.

20. Komisja EMPL zauważa, że EFS+ jest jednym z kluczowych czynników wzmacniających wymiar socjalny Unii oraz głównym unijnym instrumentem inwestowania w ludzi, promowania wysokiego wskaźnika zatrudnienia, wspierania unowocześniania ochrony socjalnej i rozwijania wykwalifikowanej i odpornej siły roboczej gotowej na transformację w kierunku zielonej i cyfrowej gospodarki zgodnie z zasadami Europejskiego filaru praw socjalnych. Podkreśla również znaczenie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG), Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), ReactEU wraz z dodatkowymi zasobami na EFS+, Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (YEI) oraz Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

21. Komisja EMPL uważa zdrowie psychiczne w miejscu pracy za nową ważną kwestię polityki społecznej. Świat pracy zmienia się w szybkim tempie. Pandemia przyspieszyła pojawianie się nowych realiów, a nowe formy pracy wynikające z cyfryzacji, w tym sztucznej inteligencji (AI), wpłynęły na bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników. W tym kontekście komisja EMPL z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji Europejskiej dotyczącą wprowadzenia kompleksowego podejścia do zdrowia psychicznego i przypomina swój apel o przyjęcie dyrektywy w sprawie przepisów dotyczących prawa do bycia offline i telepracy, a także dyrektywy w sprawie zagrożeń psychologicznych i dobrostanu w miejscu pracy.

22. Komisja EMPL uważa, że inwestycje w uczenie się przez całe życie, przekwalifikowanie i podnoszenie kwalifikacji mają zasadnicze znaczenie dla realizacji transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz wzmocnienia zrównoważonej konkurencyjności Unii i jej odporności na wstrząsy zewnętrzne. Podczas gdy w kilku sektorach, w tym w sektorze usług opiekuńczych, brakuje wykwalifikowanej siły roboczej, posiadanie bardziej odpowiednich umiejętności nie tylko stwarza nowe możliwości, ale także zapewnia pracownikom szybszą integrację na rynku pracy i szybszą zmianę pracy, sprzyja włączeniu społecznemu i może być źródłem samorealizacji, umożliwiając jednostkom aktywne angażowanie się na rynku pracy. Europejski Rok Umiejętności ma pomóc rozwiązać problem niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej, dotykający 77 % przedsiębiorstw w Unii, poprzez inicjatywy w zakresie zmiany i podnoszenia kwalifikacji. Celem jest wspieranie zrównoważonego wzrostu społecznej gospodarki rynkowej Unii, zwiększenie konkurencyjności, w szczególności MŚP, oraz przyczynienie się do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy w sposób sprawiedliwy społecznie, sprzyjający włączeniu społecznemu i uczciwy. Komisja przyjmuje do wiadomości mechanizm wspierania talentów jako nową, specjalną i kompleksową inicjatywę mającą na celu wspieranie talentów w regionach znajdujących się w pułapce niedoboru talentów lub zagrożonych nią.

23. Komisja EMPL uważa, że Platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy (STEP) jest ważnym elementem europejskiej strategii na rzecz zwiększenia inwestycji w krytyczne i nowe technologie. Inicjatywa ta ma zaradzić niedoborowi siły roboczej i zapotrzebowaniu na umiejętności poprzez ustanowienie specjalnych programów szkoleniowych za pośrednictwem akademii przemysłu neutralnego emisyjnie, mających na celu zwiększenie suwerenności i bezpieczeństwa Europy przy jednoczesnym

zwiększeniu konkurencyjności Unii w kontekście transformacji ekologicznej i cyfrowej. Komisja EMPL ponawia również swój apel o utworzenie pełnoprawnego Europejskiego Funduszu na rzecz Suwerenności w celu zapewnienia strategicznej autonomii UE, w tym inwestycji w kapitał ludzki i wykwalifikowaną siłę roboczą, promowania sprzyjającego włączeniu społecznemu dostępu do wysokiej jakości miejsc pracy oraz rozwiązania problemu niedoboru siły roboczej i umiejętności o istotnym znaczeniu dla kluczowych sektorów gospodarki i przemysłu.

24. Komisja EMPL przypomina o zasadniczej pracy wykonywanej przez pięć agencji i organów UE działających w dziedzinie polityki społecznej i polityki zatrudnienia, a mianowicie przez Europejski Urząd ds. Pracy, Europejską Fundację na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy, Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego i Europejską Fundację Kształcenia. Uważa, że te agencje i organy muszą dysponować odpowiednim personelem i odpowiednimi zasobami, przy czym należy uwzględnić inflację, tak aby mogły wypełniać swój mandat, osiągać swoje cele i wykonywać zmieniające się zadania. Przypomina, że zadania agencji ewoluują w zależności od priorytetów politycznych, i podkreśla, że nowym obowiązkom muszą towarzyszyć odpowiednie zasoby.

25. Komisja EMPL przypomina, że projekty pilotażowe oraz działania przygotowawcze są niezbędne do testowania nowych inicjatyw politycznych w zakresie zatrudnienia i włączenia społecznego, m.in. przez gromadzenie danych. Przypomina jednak, że ich ocena opiera się na porozumieniu międzyinstytucjonalnym, i ponownie apeluje do Komisji, by bezstronnie oceniała wnioski dotyczące projektów pilotażowych i działań przygotowawczych na podstawie oceny prawnej i finansowej, tak aby oceny odzwierciedlały wartość merytoryczną wniosków. Ponownie wyraża rozczarowanie słabą i niejasną oceną wniosków w ostatnich latach i zwraca się do Komisji o przekazanie precyzyjnych i szczegółowych wyjaśnień dotyczących tych ocen wraz z konkretnymi przykładami działań UE, które uważa się za pokrywające się z wnioskami. Przypomina ponadto, że wdrożenie przyjętych projektów pilotażowych i działań przygotowawczych musi przebiegać zgodnie z przyjętym wnioskiem.

26. Komisja EMPL podkreśla potrzebę odpowiedniego wsparcia dialogu społecznego i zdolności partnerów społecznych, a także potrzebę zagwarantowania odpowiedniego wsparcia dla działań informacyjnych i szkoleniowych. W związku z tym wzywa Komisję Europejską, by nie zmniejszała środków na te linie budżetowe w projekcie budżetu na 2025 r., jak miało to miejsce w ciągu ostatnich dwóch lat. Biorąc pod uwagę znaczenie partnerów społecznych, UE powinna promować ich rolę, uwzględniać różnorodność narodową oraz ułatwiać dialog społeczny i rokowania zbiorowe zgodnie z art. 152 TFUE. Uważa, że biorąc pod uwagę istniejące nierówności społeczno-gospodarcze, w nadchodzących latach potrzebne będzie większe wsparcie dla dialogu społecznego i rokowań zbiorowych, partnerów społecznych i działań szkoleniowych, i wzywa do skutecznych i konstruktywnych konsultacji z partnerami społecznymi w zakresie programowania, oceny i wdrażania odpowiednich funduszy UE.

27. Komisja EMPL domaga się utworzenia programu promującego kampanie uświadamiające znaczenie związków zawodowych, zrzeszania się w związkach zawodowych, rokowań zbiorowych i układów pracy w dążeniu do bardziej

sprawiedliwego społeczeństwa, mianowicie poprzez poprawę warunków pracy, płac i warunków życia.

28. Komisja EMPL z zadowoleniem przyjmuje nowy szczyt partnerów społecznych w Val Duchesse, który odbędzie się w 2024 r. Uważa, że szczyt ten jest okazją do podniesienia świadomości i znalezienia rozwiązań w zakresie polityki społecznej; nalega na aktywny udział Parlamentu Europejskiego w dyskusjach.

ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Sprawozdawca oświadcza na własną odpowiedzialność, że nie otrzymał informacji od żadnego podmiotu ani osoby, które należałoby wymienić w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.